

**LIETUVOS BANKO
TEISĖS IR LICENCIJAVIMO DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL X. X. IR ADB „GJENSIDIGE“ GINČO NAGRINĖJIMO**

2026-04-21 Nr. 429-127
Vilnius

Lietuvos bankas gavo X. X. (toliau – pareiškėja) kreipimąsi, kuriuo prašoma išnagrinėti tarp pareiškėjos ir ADB „Gjensidige“ (toliau – draudikas) kilusį ginčą.

N u s t a t y t a:

2025 m. gruodžio 1 d. įvyko eismo įvykis, kurio metu susidūrė pareiškėjos vairuojamas automobilis *Toyota Prius* (valst. Nr. (duomenys neskelbtini)) ir X. X. (toliau – automobilio *Audi* vairuotoja) vairuojamas automobilis *Audi A4* (valst. Nr. (duomenys neskelbtini)) (toliau – įvykis). Per įvykį buvo apgadinti abu automobiliai. Įvykio dalyvės užpildė eismo įvykio deklaraciją, joje atsakomybę už įvykio metu padarytą žalą savo parašu deklaracijos 14 laukelio „Mano pastabos“ dalyje „Patvirtinu, jog esu atsakingas (-a) už eismo įvykį“ patvirtino automobilio *Audi* vairuotoja.

Pareiškėja kreipėsi į įvykio kaltininkės civilinę atsakomybę pagal transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo sutartį apdraudusį draudiką dėl draudimo išmokos, atlyginančios per įvykį padarytą žalą, mokėjimo.

2025 m. gruodžio 10 d. draudikas informavo pareiškėją apie priimtą sprendimą. Draudikas, įvertinęs eismo įvykio deklaracijoje nurodytus duomenis, įvykio dalyvių paaiškinimus, Kelių eismo taisykles (toliau – KET), nusprendė, kad pareiškėja nesilaikė pakankamo atstumo, kad neatsitrenktų į priekyje važiuojantį automobilį *Audi*, todėl automobilio *Audi* vairuotoja nėra atsakinga už eismo įvykio sukėlimą. Atsižvelgdamas į tai, draudikas nurodė neturintis pagrindo pareiškėjai mokėti draudimo išmokos, atlyginančios per įvykį patirtą žalą.

Pareiškėja, nesutikdama su sprendimu, draudikui pateiktoje pretenzijoje ir kreipimesi į Lietuvos banką kėlė reikalavimą įpareigoti draudiką išmokėti pareiškėjai draudimo išmoką, atlyginančią pareiškėjos dėl įvykio patirtą žalą. Pareiškėjos teigimu, draudikas netinkamai vertino įvykio aplinkybes, neatsižvelgė į tai, kad, pasirašydama eismo įvykio deklaraciją, kaltę dėl įvykio prisiėmė automobilio *Audi* vairuotoja. Pareiškėja nurodė, kad laikėsi KET reikalavimų, todėl draudiko sprendimas nepagrįstas.

Lietuvos banke buvo gautas draudiko atsiliepimas. Draudikas nurodė, kad sprendimas dėl įvykio priimtas įvertinus surinktų duomenų apie įvykį visumą, yra pagrįstas ir atitinka KET nuostatas. Draudikas nurodė, kad buvo gautas automobilio *Audi* vairuotojos paaiškinimas, jog eismo įvykio deklaracijoje ji klaidingai nurodė esanti atsakinga dėl įvykio sukėlimo. Draudiko teigimu, automobilio *Audi* vairuotoja nurodė, kad eismo įvykį sukėlė pareiškėja, kuri, važiuodama už automobilio *Audi*, nesilaikė saugaus atstumo ir laiku nesustabdė vairuojamos transporto priemonės. Draudikas nurodė, kad, vertindamas įvykio aplinkybes, bendradarbiavo su pareiškėjai priklausančios transporto priemonės valdytojo civilinę atsakomybę apdraudusiu draudiku AB „Lietuvos draudimas“, šis patvirtino, kad atsakinga dėl kilusio įvykio yra laikytina pareiškėja, dėl to, draudiko teigimu, automobilio *Audi* vairuotojai buvo atlyginta dėl įvykio patirta žala.

Draudikas nurodė, kad, įvertinęs administruojant žalos bylą surinktus duomenis, nustatė, jog pareiškėja pažeidė KET 126, 127 ir 128 punktuose įtvirtintus reikalavimus pasirinkti saugų greitį ir laikytis tokio atstumo, kad neatsitrenktų į priekyje važiuojančią transporto priemonę, jeigu ji būtų stabdoma, todėl pareiškėja yra atsakinga dėl kilusio įvykio.

Remdamasis nurodytomis aplinkybėmis, draudikas pabrėžė, kad automobilio *Audi* vairuotojai nesant atsakingai už įvykio sukėlimą, jai nekyla civilinė atsakomybė atlyginti dėl

Įvykio pareiškėjai kilusią žalą, todėl draudikas neturi pagrindo tenkinti pareiškėjos reikalavimo dėl Įvykio mokėti draudimo išmoką.

K o n s t a t u o j a m a:

Vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 44 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Vartotojas ir finansų rinkos dalyvis privalo įrodyti tas aplinkybes, kuriomis remiasi kaip savo reikalavimų arba atsikirtimų pagrindu, išskyrus atvejus, kai remiamasi aplinkybėmis, kurių nereikia įrodinėti. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka ginčo šalių pateiktų įrodymų vertinimą ir jo pagrindu priima sprendimą.

Atsižvelgiant į ginčo šalių pateiktus dokumentus ir paaiškinimus, darytina išvada, kad šalių ginčas kilo dėl draudiko sprendimo atsisakyti mokėti draudimo išmoką, atlyginančią pareiškėjos dėl Įvykio patirtą žalą, pagrįstumo.

Siekiant išnagrinėti tarp šalių kilusį ginčą, būtina įvertinti nustatytas Įvykio aplinkybes ir nustatyti, ar draudikas pagrįstai, remdamasis TPVCAPD reglamentuojančių teisės aktų nuostatomis ir KET, priėmė sprendimą atsisakyti mokėti pareiškėjai draudimo išmoką.

Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomąjį draudimą reglamentuoja Lietuvos Respublikos transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymas (toliau – TPVCAPDĮ). TPVCAPDĮ 2 straipsnio 3 dalyje įtvirtinta, kad draudžiamasis įvykis – tai transporto priemonės, kuriai pagal šio įstatymo nuostatas nustatyta draudimo prievolė, valdytojo civilinę atsakomybę, naudojant transporto priemonę pagal šio straipsnio 18 dalį, lėmęs eismo įvykis, kuriam įvykus pagal šį įstatymą turi būti išmokama draudimo išmoka. TPVCAPDĮ 3 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad draudimo išmoka šio įstatymo nustatyta tvarka mokama dėl nukentėjusiems tretiesiems asmenims padarytos žalos, kai už žalą atsakingiems asmenims valdant ar naudojant transporto priemonę atsiranda civilinė atsakomybė. TPVCAPDĮ 19 straipsnio 6 dalyje nustatyta, jog atsakingas draudikas ar Biuras moka nukentėjusiam trečiajam asmeniui tik įrodymais pagrįstos žalos dydžio išmoką, nevirsijančią šio įstatymo 11 straipsnyje nustatytą draudimo sumą, ir turi teisę atmesti nepagrįstus reikalavimus dėl žalos atlyginimo.

Atsižvelgiant į nurodytą teisinį reglamentavimą, pažymėtina, kad draudiko prievolė mokėti draudimo išmoką kyla ne dėl bet kurio įvykio, o tik dėl tokio, dėl kurio atsiranda transporto priemonės valdytojo civilinė atsakomybė (TPVCAPDĮ 2 straipsnio 3 dalis, 3 straipsnio 1 dalis, 16 straipsnio 1 dalis). Taigi, draudikui pareiga mokėti draudimo išmoką, atlyginančią pareiškėjos automobiliui per Įvykį padarytą žalą, kiltų, jei žala būtų atsiradusi dėl automobilio Audi vairuotojos neteisėtų veiksmų ir būtų nustatytos visos civilinės atsakomybės sąlygos.

Pagal Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo 98 straipsnio 2 dalį, draudikas privalo tirti aplinkybes, būtinas draudžiamojo įvykio faktui, pasekmėms ir draudimo išmokos dydžiui nustatyti, dėdamas reikiamas pastangas. Eismo įvykio metu padarytos žalos nustatymo ir išmokos mokėjimo taisyklių¹ (toliau – Taisyklės) 17 punkte draudžiamojo įvykio fakto egzistavimas taip pat įvardijamas kaip viena iš būtinų sąlygų, įgyvendinant nukentėjusio trečiojo asmens reikalavimo teisę į draudimo išmokos mokėjimą.

Pagal Taisyklių 38 punktą, draudikas priima sprendimą dėl draudimo išmokos mokėjimo, atsižvelgdamas į dokumentus ir informaciją, įrodančius draudžiamojo įvykio faktą. Taisyklių 47 punkte nustatyta, kad draudimo išmoka mokama, kai nustatomas atsakingas dėl žalos padarymo asmuo (nesant TPVCAPDĮ nurodytų išimčių), draudžiamojo įvykio faktas, aplinkybės ir žalos dydis. Remiantis nurodytomis teisės aktų nuostatomis, darytina išvada, kad draudiko prievolės išmokėti draudimo išmoką pagal teisinį reglamentavimą ir draudimo sutartį atsiradimas siejamas su draudžiamojo įvykio fakto nustatymu.

Pareiškėja savo reikalavimą draudikui iš esmės grindžia tuo, kad automobilio Audi vairuotoja savo atsakomybę dėl Įvykio patvirtino eismo įvykio deklaracijoje. Vis dėlto, pareiškėjai kreipusis į draudiką dėl draudimo išmokos mokėjimo, šis pateikta eismo įvykio deklaracija nesivadovavo.

TPVCAPDĮ 12 straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatyta, kad eismo įvykio deklaracija yra pildoma tais atvejais, kai eismo įvykio dalyviai sutaria dėl eismo įvykio aplinkybių ir,

¹ Patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. birželio 23 d. nutarimu Nr. 795.

vadovaudamiesi KET nuostatomis, nekviečia policijos į eismo įvykio vietą. Pagal minėtą straipsnį, esant nurodytoms sąlygoms, transporto priemonės valdytojas privalo eismo įvykio deklaracijoje nubraižyti eismo įvykio schemą, aprašyti eismo įvykio aplinkybes ir duoti visiems eismo dalyviams pasirašyti.

Dėl eismo įvykio deklaracijos įrodomosios reikšmės yra išsamiai pasisakęs kasacinis teismas, kuris, vertindamas eismo įvykio deklaracijos 14 laukelio „Mano pastabos“ apatinėje dalyje „Patvirtinu, jog esu atsakingas (-a) už padarytą žalą“ užpildymą, konstatavo, kad teisiniu reguliavimu dėl eismo įvykio fiksavimo nekviečiant policijos į eismo įvykio vietą nesiekama įpareigoti asmenis sudaryti juos teisiškai įpareigojančiai saistanti susitarimą dėl civilinės atsakomybės sąlygų nustatymo. Minėto laukelio užpildymas iš esmės reiškia eismo įvykio dalyvių subjektyvų įvykio aplinkybių įvertinimą, t. y. eismo dalyvių nuomonės pateikimą. Teisėjų kolegijos vertinimu, atsižvelgiant į tai, kad eismo įvykis nėra kasdienė situacija ir eismo įvykio dalyviai įprastai būna streso būsenos, nebūtų pagrįsta reikalauti, kad jie iš karto po eismo įvykio atliktų veiksmus, kuriais būtų sukuriamos, pakeičiamos ar panaikinamos civilinės teisės ir pareigos².

Minėtoje nutartyje kasacinis teismas nurodė, kad teisinis reguliavimas, viena vertus, suponuoja, kad, TPVCPD draudikui sprendžiant klausimą dėl draudimo išmokos mokėjimo ir siekiant nustatyti eismo įvykio aplinkybes bei atsakingą už eismo įvykio metu padarytą žalą vairuotoją (jo, kaip kaltininko, atsakomybę), eismo įvykio deklaracija ar ją atitinkantis dokumentas, kai eismo įvykio dalyviai nepranešė apie eismo įvykį policijai, yra pagrindinis ir pirminis dokumentas, kuriuo turi vadovautis draudikas. Kita vertus, teisinis reguliavimas neatleidžia draudiko nuo pareigos ištirti aplinkybes, būtinas draudžiamojo įvykio faktui, pasekmėms ir draudimo išmokos dydžiui nustatyti. Todėl, jei draudikui kyla abejonių dėl eismo įvykio aplinkybių, atsižvelgiant į įvykį, eismo įvykio deklaracijoje ar ją atitinkančiame dokumente nurodytą informaciją ar kitas aplinkybes, pavyzdžiui, kai eismo įvykio deklaracijoje ar ją atitinkančiame dokumente nurodytos aplinkybės nesutampa su kitomis aplinkybėmis ar informacija, jis privalo išsamiai ištirti eismo įvykio aplinkybes, siekdamas nustatyti draudžiamojo įvykio faktą, pasekmes ir draudimo išmokos dydį.

Kasacinio teismo teisėjų kolegijos vertinimu, eismo įvykio deklaracija ar ją atitinkantis dokumentas, nors ir yra pagrindinis, tačiau nėra vienintelis dokumentas, esantis pagrindu draudikui spręsti apie aplinkybes, būtinas draudžiamojo įvykio faktui, pasekmėms ir draudimo išmokos dydžiui nustatyti³.

Iš bylos duomenų matyti, kad tarp šalių nėra ginčo dėl to, jog įvykis įvyko ir žala automobiliams atsirado pareiškėjos transporto priemonei atsitrenkus į priekyje važiuosio ir sustojusio automobilio *Audi* galinę dalį. Eismo įvykio deklaracijoje nurodyta, kad įvykis įvyko „stabdant, atsitrenkiant į ta pačia kryptimi ir ta pačia kelio juosta važiuojančios transporto priemonės galinę dalį“. Tikslindamos įvykio aplinkybes, tiek pareiškėja, tiek automobilio *Audi* vairuotoja nurodė, kad atsitrenkimo metu automobilis *Audi* jau buvo sustojęs.

Ginčas tarp šalių kilo dėl atsakingo už įvykio sukėlimą asmens nustatymo ir atitinkamai dėl žalos, atsiradusios per įvykį, atlyginimo.

Nagrinėjamu atveju draudikas nurodė, kad, priimdamas sprendimą, rėmėsi duomenimis apie eismo įvykio vietą ir aplinkybes, įvykio dalyvių paaiškinimais, TPVCPD reglamentuojančių teisės aktų ir KET nuostatomis.

Iš bylos duomenų matyti, kad automobilio *Audi* vairuotoja pradėjo stabdyti ir sustojo važiuojamojoje kelio dalyje dėl iš automobilio pradėjusių veržtis dūmų. Automobilio *Audi* vairuotoja draudikui paaiškino, kad „stabdė tolygiai“ ir sustojo dėl kilusios grėsmės. Automobilio *Audi* vairuotoja nurodė, kad pareiškėjos automobilis į jos transporto priemonę atsitrenkė praėjus „keliolikai sekundžių“ nuo sustojimo.

Iš bylos duomenų matyti, kad automobilio *Audi* vairuotoja paaiškino, jog eismo įvykio deklaracijoje ji klaidingai nurodė esanti atsakinga dėl įvykio sukėlimo: pildydama deklaraciją dėl įvykio buvo labai išsigandusi, automobilyje buvo mažas vaikas. Automobilio *Audi* vairuotoja nurodė, kad mano, jog dėl kilusio eismo įvykio atsakinga yra pareiškėja, kuri, važiuodama už automobilio *Audi*, nesilaikė saugaus atstumo ir, kilus pavojui, laiku nesustabdė vairuojamos transporto priemonės.

Nors pareiškėja teigia, kad automobilio *Audi* vairuotoja gatvėje sustojo be jokio pagrindo, nesant jokios realios grėsmės, tačiau, atsižvelgiant į aplinkybę, kad iš automobilio pradėjo veržtis dūmai ir, kaip nurodė automobilio *Audi* vairuotoja, automobilio viduje buvo

² Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2018 m. birželio 22 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-251-1075/2018.

³ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2018 m. birželio 22 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-251-1075/2018.

mažas vaikas, laikytina, kad automobilis *Audi*, kilus pavojui, buvo sustabdytas pagrįstai.

Pareiškėja nurodė, kad gatvėje, kurioje įvykis, yra plati šalikelė, todėl automobilio *Audi* vairuotoja, pasak pareiškėjos, pirmiausia turėjo į ją pasukti ir ten saugiai sustoti. Vis dėlto draudikas paaiškino nustatęs, kad automobilis *Audi* „sustojo gatvės važiuojamosios dalies pirmoje eismo juostoje nesant kelkraščio – kelyje įrengti metaliniai apsauginiai atitvarai, todėl pareiškėjos teiginiai, kad automobilis *Audi A4* turėjo galimybę sustoti šalia kelio esančiame plačiame kelkraštyje, nėra pagrįsti ir techniniu požiūriu neįmanomi.“

KET 126 punkte nustatyta, kad vairuotojas, atsižvelgdamas į greitį, privalo laikytis tokio atstumo, kad neatsitrenktų į priekyje važiuojančią transporto priemonę, jeigu ji būtų stabdoma, taip pat palikti tokį tarpą iš šono, kad eismas būtų saugus. Rekomenduojama, kad atstumas iki priekyje važiuojančios transporto priemonės būtų ne mažesnis kaip per dvi sekundes nuvažiuojamas atstumas arba ne mažesnis kaip pusė spidometro rodmens, paversto metrais, pavyzdžiui, kai greitis 70 km/h, atstumas turi būti ne mažesnis kaip 35 m, jeigu eismo sąlygos nereikalauja kitaip.

KET 127 punkte nustatyta, kad vairuotojas privalo važiuoti neviršydamas leistino greičio. Pasirinkdamas važiavimo greitį, vairuotojas turi atsižvelgti į važiavimo sąlygas, ypač vietovės reljefą, kelio ir transporto priemonės būklę ir krovinį, meteorologines sąlygas, taip pat eismo intensyvumą, kad galėtų sustabdyti transporto priemonę iki bet kurios iš anksto numatomos kliūtis. Jis turi sulėtinti greitį ir prireikus sustoti, jeigu to reikia dėl susidariusių aplinkybių, ypač kai blogas matomumas.

KET 128 punkte nustatyta, kad, jeigu atsirado kliūtis ar iškilo grėsmė eismo saugumui, vairuotojas (jeigu jis gali tai pastebėti) privalo sulėtinti greitį, net visiškai sustabdyti transporto priemonę arba apvažiuoti kliūtį nesukeldamas pavojaus kitiems eismo dalyviams.

Vadovaujantis nurodytu teisiniu reglamentavimu ir pirmiau minėtomis byloje nustatytomis aplinkybėmis, sutiktina su draudiko pozicija, kad pareiškėja, važiuodama už automobilio *Audi*, privalėjo pasirinkti tokį važiavimo greitį, kad prireikus galėtų sustoti arba apvažiuoti kliūtį, nesukeldama pavojaus kitiems eismo dalyviams, bei laikytis tokio atstumo, kad neatsitrenktų į priekyje važiuojančią transporto priemonę, jeigu ji būtų stabdoma. Taigi, įvykis įvyko pareiškėjai nesilaikius KET 126, 127 ir 128 punktuose nurodytų reikalavimų, dėl to pareiškėja, o ne automobilio *Audi* vairuotoja, yra laikytina atsakinga dėl kilusio įvykio.

Draudikas pateikė duomenis⁴, patvirtinančius, kad, vertindamas įvykio aplinkybes, bendradarbiavo su pareiškėjai priklausančios transporto priemonės valdytojo civilinę atsakomybę apdraudusiu draudiku AB „Lietuvos draudimas“, šis patvirtino, kad atsakinga dėl įvykio sukėlimo yra laikytina pareiškėja, o ne automobilio *Audi* vairuotoja. Taigi, nurodyta aplinkybė patvirtina draudiko priimto sprendimo pagrįstumą.

Kaip minėta, TPVCAPDĮ 3 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad draudimo išmoka šio įstatymo nustatyta tvarka mokama dėl nukentėjusiems tretiesiems asmenims padarytos žalos, kai už žalą atsakingiems asmenims valdant ar naudojant transporto priemonę atsiranda civilinė atsakomybė.

Nenustačius automobilio *Audi* vairuotojos civilinės atsakomybės sąlygų (Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.246–6.249 straipsniai), darytina išvada, kad draudikas, vadovaudamasis administruojant žalą bylą surinktais duomenimis, priėmė pagrįstą sprendimą atsisakyti išmokėti draudimo išmoką, atlyginančią per įvykį pareiškėjos automobiliui padarytą žalą.

Atsižvelgiant į tai, kas pirmiau nurodyta, ir vadovaujantis Lietuvos bankui pateiktų duomenų visuma, pareiškėjos reikalavimas atlyginti dėl įvykio patirtą žalą atmetinas kaip nepagrįstas.

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjos X. X. reikalavimą.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui

⁴ Patvirtina 2025 m. gruodžio 10 d. AB „Lietuvos draudimas“ atstovo elektroninis laiškas.

neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl tapataus ginčo dalyko kreiptis į teismą įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio sprendimo apskundimu. Ginčo šalys turi pareigą pranešti Lietuvos bankui, jeigu viena iš ginčo šalių pareiškia ieškinį bendrosios kompetencijos teismui prašydama nagrinėti tapatų ginčą iš esmės.

Direktorius

Arūnas Raišutis